

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 243 (993) • Четвер, 22 грудня 1994 року • Ціна договірна

МОЛОДЬ І БЕЗРОБІТТЯ

Безробіття стало тією нинішнього молодого покоління. За даними Українського науково-дослідного інституту проблем молоді, — питома вага молоді серед безробітних зростає з 33% (початок 1992 року) до 42% (початок 1994 року);

— чисельність безробітної молоді за цей час збільшилась з 2,2 тис. до 39,2 тис.;

— серед безробітної молоді найбільша питома вага припадає на вікову групу від 21 до 28 років (69%), на яку не поширюються додаткові гарантії щодо працевлаштування.

Сьогодні:

— кожний п'ятий безробітний віком 21-28 років — випускник вузу;

— у віковій групі безробітних до 21 року кожен третій — випускник професійно-навчального закладу;

— питома вага жінок серед безробітної молоді становить 75%, а у віковій групі до 21 року — 79,4% (в Криму, Дніпропетров-

ській, Донецькій, Запорізькій, Київській областях вона перевищує 90%).

Сьогодні потреба в праці молоді у віковій групі навчання час задовольняється лише на 50-60%. За прогнозом, спеціалістів, близько 90 тис. молодих людей вимушені будуть цього року нести тягар безробіття.

Соціальні служби для молоді створюються на виконання постанови Кабінету міністрів від

13.08.93р. №648 «Про соціальні служби для молоді». Перша половина 1994 р. — в Україні працюють більш як 160 таких установ;

— обласних — 27;

— міських та районних — 136.

Тут працюють більш як 1200 спеціалістів (психологи, юристи, соціальні працівники).

Українсько-молдовське агентство. Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Продиктовано в номер

Нафтогазові клопоти

20 грудня за участю Президента України Леоніда Кучми відбулося засідання Кабінету Міністрів. Віз засідання Прем'єр-міністр України Віталій Масол.

Розглянуто два проекти урядових постанов. Однією з них передбачено встановити ставки рентної плати на нафту і природний газ, які видобуваються в Україні, що має сприяти розвитку вітчизняної нафтогазової галузі. Іншим проектом передбачається переглянути ціну за імпортований природний газ, який закуповується для потреб підприємств Мінпрому та Мінмашпрому. Така корекція робиться у зв'язку із змінами курсу карбованця до долара США та вартості транзиту газу. Обидва документи після їх доопрацювання буде подано на підпис Прем'єр-міністру України.

Черговий тур переговорів

У Києві відбувся черговий тур українсько-російських переговорів. Нашу делегацію очолював перший віцепрем'єр-міністр України Є. Марчук, російську — посол з особливих доручень МЗС РФ Ю. Дубінін. Делегації, до складу яких входили відповідальні працівники дипломатичних, економічних, гуманітарних міністерств і відомств обох держав, розглянули широке коло питань, приділивши першочергову увагу «інвентаризації» угод між нашими державами — як уже укладених, так і тих, що ще знаходяться у стадії розробки. На переговорах було визначено деякі напрями дальшої спільної роботи делегацій, які діють за заздалегідь складеним графіком.

Вашингтон занепокоєний подіями в Чечні

Білий дім сподівається, що вихід із ситуації, яка склалася в Чечні, буде знайдено швидко і шляхом переговорів, заявив спеціальний радник держсекретаря США у справах нових незалежних держав Джеймс Коллінз під час телемови між Вашингтоном, Києвом, Варшавою, Москвою та Парижем, організованого Інформаційним агентством Сполучених Штатів. Тим часом минули дві доби російська авіація масовано бомбардувала Грозний. Представники військового командування РФ заявили, що чеченські ополченці «не тільки не складають зброю, але й чинять опір». Незважаючи на транспортну блокаду, до Грозного прибуло велике формування моджахедів із Таджикистану та Афганістану, а також групи громадян з країн Балтії. За повідомленнями з чеченської столиці, з понеділка в районі бойових дій з обох сторін загинуло понад 200 чоловік. Мирне населення особливо страждає від нальотів російської авіації.

Черкаси зв'язали зі світом...

У Черкасах стала до ладу міжнародна цифрова електронна телефонна станція. Завдяки співпраці черкаського обласного підприємства зв'язку та українсько-американсько-голландсько-німецького закритого А «Утел», котре здійснило монтаж і налаштування станції. Воно виготовлена спільним українсько-німецьким підприємством МКМ «Телеком». Її місткість — 4630 точок підключення для каналів і ліній зв'язку всіх типів та 384 абонентських ліній.

На відкритті нової станції під оплески присутніх головою обласної Ради народних депутатів В.Цибенко зробив

перший дзвінок до посольства України в Німеччині, подякувавши дипломатам за сприяння в налагодженні взаємовигідних зв'язків із західнонімецькими фірмами. Черкаси — 15-й обласний центр України, котрий віднині має надійний електронний зв'язок із світом.

... А Яготин — з Гребінкою

Перший електровоз пройшов пробним рейсом по новій 47-кілометровій електрифікованій ділянці залізниці між Яготином та Гребінкою.

Конкурс, присвячений Маєстро

У Києві відбулося відкриття Першого національного конкурсу диригентів, присвяченого пам'яті видатного українського оперного та музичного диригента Стефана Турчака.

Шість років минуло відтоді, як не стало Маєстро — яскравой зірки в історії українського виконавського мистецтва. Стефан Турчак блискуче диригував виставами Національної опери на гастроях у Мадриді і Вісбадені. Світова критика порівнювала його з Клаудіо Аббадо та Гербертом фон Караяном. Диригентську майстерність Турчака високо оцінили в Англії, Японії, Франції, Угорщині, Болгарії та інших країнах.

Організатори Першого національного конкурсу диригентів поставили собі за мету виявити молоді таланти та сприяти розвитку диригентського мистецтва в Україні. У конкурсі беруть участь диригенти, яким не більше 35 років. До речі, деякі з них уже стали лауреатами престижних міжнародних конкурсів.

Концерт лауреатів відбудеться 24 грудня о 19-й годині в Національній опері України.

ПИЙТЕ-ПИЙТЕ ВОДУ — БУДЕТЕ ЗДОРОВІ

Якщо в аптеках немає потрібних ліків (або в кишенях потрібної гроші), народ з офіційною медициною переходить на «Ви». Для порятунку здоров'я є вихід: набавити престижний, наприклад, «заряджену» воду.

Недавно безплатні сеанси лікування в Харкові проводила «знахарка в законі» — відома зашквареним масам як баба Степанида. Дар цілительства, закріплення у генетичній пам'яті, успадкувала від своєї бабусі. Для лікування за методом Степаниди фармацевти взагалі не потрібні: у якій же аптеці вам видадуть «моливу від головного болю» чи «заряджену воду», даруйте, від проносу. Тут і у валютних розведуть ру-

ками — «сори»... Але й потрапити до екстрасенса непросте. Лишень, набагато важче, ніж на приєм до «світла». Черга по воду, себто здоров'я, збиралася така, що й мавзолей не бачив в епоху розвинутого соціалізму. За славну знахарку організаторам сеансів довелося заплатити розбитими, мікнами і дверима. Який білий спецназ не виступили «асистентами», у травматологічній місті з'явився б шанс позмагатися з бабою Степанидою у цілительській справності.

(Матеріал — на медичні теми читайте на 5-й стор.)

Фото Гліба ГАРАНИЧА.

Постанова Верховної Ради України

Про порядок застосування статті 5 Закону України «Про громадянство України» щодо військовослужбовців

Верховна Рада України постановляє:
1. Установити, що частина перша статті 5 Закону України «Про громадянство України» (Відомості Верховної Ради України, 1991р., № 50, ст.701; 1994р., № 33, ст.299) щодо військовослужбовців застосовується з 1 січня 1995 року.

2. Визнати таким, що втратив чинність з 1 січня 1995 року, пункт 20 Положення про паспорт громадянина України, затвердженого Постановою Верховної Ради України від 2 вересня 1993 року «Про внесення змін і доповнень до Положення про паспорт громадянина України, затвердженого постановою Верховної Ради України «Про затвердження положень про паспорт громадянина України та свідоцтво про народження» (Відомості Верховної Ради України, 1993р., № 40, ст.385).

Голова Верховної Ради України
О.МОРОЗ.

м.Київ, 9 грудня 1994 року.

ЗУСТРІЧ ПРЕЗИДЕНТА З АГРАРНИКАМИ

Президент України Леонід Кучма зустрівся з депутатською групою «Аграрники України».

Після закінчення зустрічі Президент висловив переконання, що аграрники мають бути в центрі уваги державної політики. Він наголосив на необхідності реформування аграрного сектору, зокрема, щодо ліквідації державного монополізму в сільському господарстві, забезпечення матеріально-технічних ресурсів і постачання в сільські магазини товарів першої необхідності.

Народні депутати України часто зверталися також до положень Закону Президента щодо присвоєння земельної реформи, який впроваджується після виходу в світ одержаної невідомою оцінкою серед парламентаріїв. Хоча, як з'ясувалося у ході дискусії, погляди депутатів-аграрників на процеси реформування на селі близькі до того, що запропонував Президент. Зокрема, це стосується підходів до ліквідації земель, необхідності вироблення механізму її купівлі та продажу. Учасники зустрічі були єдині в тому, що земля може продаватися в майбутньому тільки тим, хто її обробляє.

Висловлені в ході бесіди пропозиції будуть використані при прийнятті концепції агропромислового комплексу, яка найближчим часом має бути розглянута на загальноукраїнській нараді.

У зустрічі взяв участь і виконувач віцепрем'єр-міністр України Петро Саблук.

Указ Президента України

Про призначення
М.Макаревича Надзвичайним
і Повноважним Послом
України в Австрійській
Республіці та постійним
представником України при
міжнародних організаціях у
Відні

Призначити Макаревича Миколу Петровича Надзвичайним і Повноважним Послом України в Австрійській Республіці та постійним представником України при міжнародних організаціях у Відні.

Президент України Л.КУЧМА.

м.Київ,
20 грудня 1994 року.

***

Президент України Леонід Кучма прийняв Надзвичайного і Повноважного Посла України в Австрійській Республіці і постійного представника України при міжнародних організаціях у Відні Миколу Макаревича. В ході бесіди Президент України підкреслює необхідність розширення українсько-австрійського співробітництва і активізації участі України в міжнародних організаціях у Відні.

ЧИ СІЯТИ МАК БАБУСІ, ЯКА НЕ ЧИТАЄ РЕЗОЛЮЦІЙ ООН?

Денне засідання 20 грудня

Майже все засідання було присвячене обговоренню трьох законопроектів, спрямованих проти поширення наркомафії і на створення порядку законного обігу наркотичних та психотропних речовин. Проекти законів «Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів», «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживання ними» і «Про внесення змін та доповнень до деяких законодавчих актів України щодо посилення боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів» підготовлені урядом разом з Комісією Верховної Ради з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією на виконання Державної програми боротьби зі злочинністю і розпорядженням Президента щодо посилення боротьби з розповсюдженням наркотичних засобів. Вдосконалення законодавства вимагає і та обставина, що Україна приєдналася до міжнародної конвенції «Про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин».

І справа не лише у «високих» документах. Наркоманія в Україні набуває дедалі більшого розмаху. Щороку на обліку беруть 6-8 тисяч наркоманів. На початок жовтня цього року було тільки зареєстровано понад 45 тисяч чоловік, які займаються наркотиками (їх справляння кількість може перевищувати 400 тисяч), а до 2000 року прогнозується їх збільшення до мільйона чоловік. Майже дві третини з них, що перебувають на обліку, мають вік до 30 років, половина з них — неповнолітні. Ще п'ять років злізлого через наркоманію сковаються злочинці на рік, а торік — уже 25 тисяч. У цьому році кількість злочинців, пов'язаних з наркотиками, зростає на 5,5 відсотка (19,3 тисячі випадків), що становить близько 6 процентів загальної кількості злочинців. За словами голови Комісії з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією Г. Омеляченка, такого у нас ще не було.

Найвищий в Україні сировини для виготовлення наркотиків приваблює наркобізнес і країн СНД, до наркобізнесу прилучаються наші селяни. Останнім часом обсяги вилучених наркотичних засобів зросли трохи не в 30 разів. Торік їх було вилучено 28 тонн, за 9 місяців цього року — 22 тонни. Однак не зупиняє створення угруповань, які здійснюють організований збут наркотиків. Скажімо, торік викрито 823 таких групи, за 9 місяців цього року — 717. На такому фоні зростає інтерес до України і з боку міжнародного наркобізнесу. Даться званики недосконалим законодавства, прикордонного контролю тощо.

Досі ці питання регулюють численні відомчі нормативні акти. В розроблених законопроектах вперше на законодавчому рівні регламентується порядок обігу наркотичних засобів, питання виявлення і обстеження осіб, хворих на наркоманію, їх примусового чи добровільного лікування.

Застережено в проектах записи у сфері обігу наркотичних речовин, експорту та імпорту, транзиту через Україну тощо. Встановлено органи, що мають протидіяти незаконному обігу наркотичних речовин, визначено, зокрема, їхні права і відповідальність при здійсненні огляду транспортних засобів та речей пасажирів...

Чи не найбільше заперечень викликала заборона вирощування в Україні мака, передбачена проектами законів, що їх обговорювали. Проте з'ясувалося, що й без цих проектів така заборона вже існує. Як сказав Г. Омеляченко, цього вимагає відповідне рішення Організації Об'єднаних Націй. За рекомендацією зарубіжних фахівців з цього питання, під час підготовки проектів законів довелися відмовитися навіть від надання права на вирощування мака у вигляді ліцензії. Бо незрозуміло, хто і яким чином таку ліцензію має видавати.

Думки депутатів з цього приводу були поділені. Одні вважали, що завдання удар, не багато, не мало, по національних традиціях, а саме — приривання мака на українському столі. Інші трималися прислів'я: «Сім років має родити — і голоду не було». Та проекти законів такі не позбавляють любителів національних страв можливості полювати отими приривками: мак можна вирощувати, але тільки за державним замовленням. Минулого року в Івано-Франківській області таким чином вперше було засіяно 5 гектарів цієї культури.

Втім і таке рішення не всіх задовольняє. Бо бабусі, що звикали мильовити маківими кайтками на своєму городі і пережирив, як би їх не позивали «гастардерів»-наркомани, державного замовлення ніколи не одержить. А мак сіяти сама, сіяти! І її предки. Чому ж кидати по справу? А коли так, то може знаєчка опиниться серед злочинців.

УСЕ ПОЧИНАЛОСЯ... З КАДРІВ

Ранкове засідання 21 грудня

Народні депутати погодилися з пропозицією головуючого працювати без традиційної «хроніки». А відтак за рахунок занадто довгого часу визнали повноваження новобранців 20 листопада цього року народних депутатів Євгена Лукачука (Чернівецька область) і Володимира Петухи (Харківська область).

Далі перейшли до розгляду кандидатур на посаду голови Верховного Суду

України, яку, за Конституцією, висуває Голова Верховної Ради. О.Мороз назвав кандидатуру Надзвичайного і Повноважного Посла України в Республіці Молдова Віталія Бойка. На думку багатьох депутатів він є принциповим державним діялем, котрий не цурається радикальних перетворень в рамках Концепції судово-правової реформи.

Крім В.Бойка були ще дві кандидатури — заступників Голови Верховного Суду України. Остаточні результати стали ві-

дугу. Пропозиція, щоб під час допорошення законів подати про те, щоб хоч чимось зарплатити тій бабусі, яка не читає резолюцій ООН. Та депутати її відхилили.

А всі три законопроекти було прийнято у першому читанні.

По закінченні засідання прокомуністичний розгалуджений про обіг наркотичних і психотропних речовин погодився заступник голови постійної Комісії Верховної Ради України з питань екологічної політики Михайло Сирота (депутатська група «Центр»).

Україна стала перед реальною загрозою потрапити під вплив наркомафії, появи — передовсім серед молоді — значної кількості наркоманів. Головуючий показав, що депутати, на щастя, добре розуміють цю проблему. Але більшість з них чомусь зосередилася не на основних моментах проблеми, а переважно на тому, можна чи ні сіяти в Україні мак. Очевидно, це спричинило те, що вкотре порушено порядок підготовки до пленарних засідань, і проект Закону «Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів» розділили тільки вранці, перед самим засіданням.

І б акцентував увагу на тому, що знову йдеться про трагічне перевирення в Україні небезпечних речовин — наркотиків і, передусім, психотропних. У разі аварії ці шкідливі речовини можуть потрапити у навколишнє середовище і завдати шкоди, які опиняться під їхнім впливом. Тому, заважаючи на екологічну безпеку, потрібні спеціальні обладнання транспорту для таких перевезень.

Це лише одне зауваження. Гадаю, якби депутати мали більше часу для ознайомлення з розглянутими законопроектами, то й зауважень було б більше.

Олександр БРЕУС.

Земля — то не жарту...

Микола Пилипович Зіччук — директор дослідного господарства «Тучинське», Герой Соціалістичної Праці, лауреат Державної премії України, Заслужений діяч сільського господарства. З ним і колись і нині радяться високі державні мужі, письменники, науковці. А що думає Микола Пилипович з приводу земельної реформи?

— Реформа на селі акрй не обійдлася. Та наше земельне законодавство, в тому числі й останній Указ Президента, не передбачає найпоширенішого системи оподаткування, оскільки нинішня — лише блукуюча реформа.

Для селян повинен бути єдиний податок — на гектар землі, а не

так, як тепер — 14 різних різних оподаткувань і обов'язкових платежів. Податок на землю, як стверджує у своїй концепції академік Юхонський, має бути єдиним для всіх її власників — на банітетній основі. В Україні якість землі визначена за її родючістю, отже, й податок має відповідати

банітетній оцінці. Тоді селянин буде зацікавлений вкладати кошти у підвищення якості оподаткування. Своєдіння ж системи оподаткування веде до виснаження ґрунту. Селянин повинен розпоряджатися плодами своєї праці — це аксіома. Бо ще й донині, наприклад, злобути нашого господарства привласнює держава, трест переробляє їх збитковим господарством. Соціалістична господарство — найбільше зло в економіці села.

Щоб справедливо розподілити землю, треба усунути від цієї справи місцеві Раді. Повним і єдиним господарем має бути колектив працівників господарства, який на землі трудиться. За уча-

стю Держкомітету з земельних ресурсів він має вирощувати всі продукти.

Як директор державного літньо-наслідкового господарства мене хвилює питання: а як бути нам? Як зберегти таке необхідне усім виробництво і захистити інтереси працівників радгоспу? Суспільні КСД приватизуються, а наше державне залишається остоном? Мені здається: щоб зберегти літньо-наслідкове господарство, певну кількість землі за пам'яті має на деякий період викупити або взяти в оренду держава. На закінченні не раз повторюю: земля — то не жарту. Вона — дороща до золота й найкостівніші коштовності...

Сергій ВУСАТИЙ.

У фракціях і групах

ГРУПА «РЕФОРМИ» ЗАКЛИКАЛА ПІДТРИМАТИ ЗАКОН ПРО ВЛАДУ. АЛЕ ПЕРЕД ЦИМ ДУЖЕ ДОВГО ЙОГО КРИТИКУВАЛА

Відбулася прес-конференція депутатської групи «Реформи», на якій представники групи проаналізували запропонований Президентом України проект закону про владу за чотирма напрямками: судові, законодавчі, виконавчі та місцеві органи влади.

Віктор ШИШКІН:

Якщо й говорити про судову владу, то в інших вимірах

— Цей закон покликаний чітко розмежувати функції законодавчої та виконавчої влади. Тому незрозуміло, навіщо зазначається судова влада, якщо у неї немає непорушних ні з виконавчою, ні з законодавчою владою. І це особливо незрозуміло з огляду на те, що закон матиме статус тимчасового. Та й нічого реформаторського щодо судової влади Президент у цьому законопроекті не пропонує. Тобто наша депутатська група вважає: якщо сьогодні постає потреба розділити повноваження законодавчої та виконавчої влади, то не потрібно вилучати суди з судової влади. Але якщо все ж таки погодитися з позицією, що цей закон має хоча б частково охоплювати судову владу, то це не повинно бути з'ясуванням її статусу судів, визначенням кандидатів, призначенням суддів та інших.

Очевидно, насамперед має йтися про визначення загальних напрямів, і наша група могла б їх запропонувати. По-перше, судова влада має належати тільки судам. По-друге, судова влада має бути єдиною і неподільною. Тобто не має бути трьох гілок влади в самій судовій системі. Сьогодні, як ми знаємо, передбачено конституційні, загальні й арбітражні суди. У світовій практиці судова влада поділяється максимум на дві гілки: загальні суди і конституційні. Судова влада також має бути єдиною і неподільною щодо території, бо, скажімо, сьогодні в Кримській автономії суди призначаються не так, як у Києві, Львові чи Донецьку. Жодна держава, яка прагне єдності, не дає судової влади на окремій території.

Окрім того, в самому законі мають бути визначені принципи, за якими організовується судова влада, принципи судочинства та незалежності суддів. Потрібно також закласти нові принципи формування Конституційного Суду, бо сьогодні Президент хоча й

пропонує частину кандидатур, але зрештою й так чи інакше затверджує Верховна Рада. На нашу думку, Конституційний Суд має формуватися трьома гілками влади.

Сергій ГОЛОВАТИЙ: Про реформування законодавчої влади тут не йдеться

— Стосовно законодавчої влади, то в цьому законопроекті я не бачу жодних реформ. А потреба в такому законі наперед пов'язана з тим, що чинна Конституція не виступає як політико-правовий інструмент управління державою та здійснення економічних реформ. Отже, Президент вдається до такого кроку, як прийняття тимчасового закону. Тому варто було б сподіватися, що саме в тимчасовому законі буде представлено реформаторські ідеї. На жаль, як я вже говорив, щодо законодавчої влади цього немає.

Все ж сама назва — «Верховна Рада» — є невідповідною, оскільки це передає, що вона існує в єдиній системі влади — районні, обласні та Верховна Рада. А якщо врахувати, що не буде єдиної системи Рад, то чому залишатися старі назви верховного органу? Чи вимізом далеко не найкращу систему виборів в Україні. Навіщо Президент декларує її у своєму проекті? У статті 8 частині 3 йдеться про те, що позачергові сесії Верховної Ради скликаються також з ініціативи Президента України. Але ж це суперечить принципу поділу влади — Президент може лише звернутися до депутатів за проханням з'явитися на позачергову сесію.

Стаття 12 зберігає структуру Президії Верховної Ради у нинішньому вигляді, коли до її складу входять представники комісії, а не представники фракцій, як це мало б бути.

Сергій СВОБОД:

Існуватиме декілька рівнів виконавчої влади

Аналіз законопроекту доводить, що в нас існуватиме декіль-

ка рівнів виконавчої влади. Тільки на найвищому рівні це: Президент і його команда, Прем'єр-міністр і його команда, Кабінет міністрів, міністерства і держкомітети. І це після того, як Президент занимає про створення єдиної вертикалі виконавчої влади. Отже, цим законопроектом, з одного боку, дописується суттєво посилюється законодавча влада як така, а з другого — знову закладається багатопереховна структура, яка не дасть змоги нормально ухвалювати рішення та контролювати їх виконання.

А якщо ми розглядаємо цей документ як планшар для розроблення та впровадження нової Конституції, то маємо підходити до цього відповідально. Ми ж, зокрема, бачимо спробу перебрати під свій владний грошово-фінансову систему і таким чином підійняти Національний банк.

І, нарешті, те, що виконавча влада це дуже неутрождено навіть на найвищому рівні, вловити такий факт: несподовано до Верховної Ради надійшли три законопроекти щодо оподаткування, які подав уряд, а згодом ще один — від Президента.

Ігор КОЛУШКО:

Місцеві органи влади зміщуються із місцевим самоврядуванням

Законопроект продовжує практику змішування обласного рівня влади з місцевим самоврядуванням. Пропонується на обласному і на районному рівні ліквідувати представницькі органи і передати владу держадміністраціям, а на рівні місцевого самоврядування (місто, селище, село) передбачається зберегти представницькі органи влади у вигляді Рад. У той же час у проекті не закладено принципу розподілу функцій. А фраза, що обсяг повноважень визначається Президентом України, може призвести до явних зловживань. До того ж одні області можуть бути надані одні повноваження, а сусідні — інші. Все це має бути законодавчо врегульовано.

Як організувати владу на обласному рівні? Потрібно, щоб існувала і обласна, і держадміністрація, але щоб держадміністрація мала більше повноважень. Це проблема двохвладдя усувається тим, що голова обласної має менші повноваження, ніж глава

держадміністрації. До того ж місцеві Ради не мають розглядати будь-які питання, а лише ті, що входять до їх компетенції. І цей перелік має бути чітко визначений. Також не повинно бути прямих виборів голів обласних Рад.

Щодо того, як було закінчено аналіз законопроекту, депутатська група «Реформи» оприлюднила заяву, у якій, зокрема, йдеться про те, що вона виступає проти розгляду у Верховній Раді України проекту Закону «Про місцеві Ради народних депутатів» до прийняття фундаментальних законів про структуру державної влади в Україні, що мають внести стрижневі зміни до Конституції нашої держави. Також висловлено негодзу і з констатцією побудови місцевих державних органів за вказаним законопроектом, який, на думку групи, посилює безвідповідальність цих органів щодо реалізації інтересів населення відповідних територій, використання і розпорядження об'єктами комунальної власності, цільового використання, надходжень до місцевих бюджетів. У той же час група розглядає внесення Президентом України законопроекту про державну владу і місцеве самоврядування в Україні як перший крок до побудови демократичного конституційного ладу в нашій державі. Разом з тим цей документ оцінюється як такий, де цілий ряд положень може призвести до проявів авторитаризму в державному устрої України і не веде до затвердження основних принципів ефективної організації, структури, повноважень, поділу і відповідальності гілок та рівнів державної влади.

По-перше, це збалансовано розподіл повноважень між Верховною Радою України і Президентом України щодо контролю за ефективністю здійснення в державі виконавчих функцій. Невиконання урядом своїх конституційних функцій не дозволяє за цих умов запровадити об'єднані механізми його відставки чи інших форм відповідальності голови уряду та його членів.

По-друге, уряд отримує обмежені і фактично безконтрольні та безвідповідальні права здійснення не тільки соціально-економічної політики, а і валютно-грошової. Останнє має бути виключним повноваженням Національного банку України. Уряд також зберігає права безконтрольного

випису підзаконних актів, що спотворює законодавство і перекреслює реальний розподіл законодавчої і виконавчої влади.

По-третє, не закладається реальний механізм судового і законодавчого контролю за виконанням конституційних повноважень Президента України, що може провокувати явища його авторитарного правління.

По-четверте, зберігається анахронічна структура і принципи функціонування Верховної Ради України (щодо виборчої системи, сфери законодавчих повноважень парламенту, виконавчих функцій Президії Верховної Ради, її диктаторських можливостей щодо повноважень членів парламенту, механізму здійснення прав законодавчої ініціативи, системи публічної підготовки законопроектів та ін.), що перешкоджає продуктивному законотворенню і здійсненню реального народоуправління.

По-п'яте, не закладаються умови адміністративної реформи виконавчої влади як з точки зору перебудови її центрального апарату, так і здійснення регіональної і місцевого управління. Має місце багатопереховність і безвідповідальність структур Кабінету міністрів, їх вузькогалузевість і дріб'язковість виконавчих функцій, неутрождженість компетенції Адміністрації Президента України і Кабінету міністрів.

По-шосте, не окреслюється єдність, централізм і незалежність системи судової влади, повнота повноважень цієї гілки влади за здійсненням нагляду, розслідування і судочинства, необхідність демократизації судових форм і здійснення процесуальних функцій.

По-сьоме, не закладаються можливості участі в системі здійснення державної влади громадських, політичних, самоврядних та інших недержавних організацій, реалізації конституційних можливостей захисту юридичних і публічних прав окремих громадян і їхніх об'єднань, статусу недержавних органів в системі народоуправління.

Виходячи з цього, депутатська група «Реформи» закликала підтримати цей законопроект у першому читанні, з тим щоб в ході доопрацювання внести до нього істотні зміни.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Життя Рад

Київ за своїм потенціалом може і має значною мірою самостійно забезпечувати гідний рівень життя своїх мешканців. Цю думку голова Київської неординарною повторював перед депутатами і киянами.

Сьогодні, увійшовши в зиму, про яку немало політиків прогнозувало, що вона буде важкою, можна сказати, що слова керівника міста з ділом не розходяться. Хоч як було важко через шалений опір депутатів-опозиціонерів формуванню виконкому, він ніяк не чітко, злогоду, забезпечує життєдіяльність тримільйонного міста.

Нинішні, наприклад, не мають проблем з м'ясом, хлібом, ковбасними виробами, овочами, тобто з основними продуктами, необхідними для життя людини.

Це все, звісно, не впадо з неба. Ще на початку літа, знаючи, що очікують певні проблеми з транспортними перевезеннями, глава

Київської адміністрації затвердив графік і завдання на завершення до столиці картоплі, овочів, фруктів. З багатьма господарствами Київщини було укладено прямих договорів на поставання продовольчих товарів. А щоб ці перевезення не стікнулися — через кризу з паливом — було створено певні запаси бензину та соларки. Знову ж таки завдяки наполегливому клопотанню столичної адміністрації уряд України підтримує ці плани 95 мільярдів карбованців пільгового кредиту.

Ось як, наприклад, діє виконком Київської міськради, щоб зняти напруження з хлібом, яке вже, було, почало проявлятися.

По-перше, кинути немали кошти й сили для реконструкції ді-

ючих хлібопекарських підприємств та булочно-кондитерських комбінатів. За короткий час це дало додатково 30 тонн хлібної продукції на добу.

Разом з тим продовжилось будівництво нового хлібного заводу № 3 потужністю 200 тонн виробів на добу, таких самих потужностей на окремих житлових масивах Осокорки і Троєщина. Закінчується спорудження малих пекарень у ряді районів міста.

Загалом виробництво об'єднання хлібопекарської галузі отримало від адміністрації міста 10 мільярдів карбованців фінансової допомоги.

Цим підприємствам було знижено ставку земельного податку. Одне слово, хто кмітливий — розгортай вигідне виробництво. І ось сьогодні в магазинах за хлібом черг немає.

Складніша справа з м'ясоковбасними виробами. Не так через нестачу їх, як через надто високу ціну, яку диктує монополіст — Київський м'ясокомбінат.

Як же виходить з цієї ситуації міська адміністрація? По-перше;

вона всіляко заохочує м'ясопереробний завод, фабрику перероблення птиці, які знайшли собі поставальників в інших областях України, де закупівельні ціни на м'ясо значно нижчі, ніж на Київщині. Тобто монополістів створюють серйозну конкуренцію, яка, зрештою, приводить до того, що ціни, як і одразу, було, стрибнули до стелі, зараз значно спустилися. Сьогодні столиця щодня отримує від цих підприємств 15—20 тонн м'ясопродуктів по цінах, що у півтора-два рази менші, ніж диктує Київський м'ясокомбінат.

Разом з тим посланці продовольчої служби столиці постійно вивіщують дешевші м'ясоковбасні вироби в інших регіонах України, а це ще 25—30 тонн продуктів на добу.

А обсяги виробництва на Київському м'ясокомбінаті різко скоротилися: дорого його продукцію люди не беруть. І вихід у нього нині один — як і конкуренти, треба починати «крутітися», шукати, як би здешевити свої вироби. Що він тепер і починає робити.

Завдяки цим продуманям, екстремним діям зараз у більшості магазинів є по 8—10 видів ковбасних виробів, які тепер не залежують на привалках.

Найгірше становище у «продовольчому нехузі Києва з молочними продуктами. Зимові місяці завжди починаються на надолу, а тут ще ті ж самі проблеми з паливом. Щоб вижити з цієї кризи, керівництво міста запросило до себе представників молокозаводів, виробників цієї продукції, де, як і у випадку з овочами, були підписані прямих контракти з колгоспами і радгоспами, в яких передбачено допомоги їм передусім у перевезеннях їхньої продукції. Разом з тим господарства заохочено продавати молоко на майданчиках біля магазинів, в інших людних місцях — без будь-яких посередників.

Тож і з цим завданням виконком Київської міськради разом з спеціалістами починає, як то кажуть, давати лад.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

НІЩО ТАК НЕ ЄДНАЄ ЛЮДЕЙ,

Іноземні інвестиції в економіку України: реальність, проблеми, перспективи

Спільний «круглий стіл» газет «Голос України»,
«Урядовий кур'єр», «Закон і бізнес»

Ковдри немає,
тому й зимно

Гострий дефіцит власних капіталовкладень, який відчувастись в умовах переходу до ринкової економіки й структурної перебудови народного господарства, потребує залучення фінансових ресурсів. Тому залучення іноземних інвестицій в економіку України на даному етапі становить не лише комерційний інтерес підприємницьких структур, а й один із магистральних напрямів державної політики.

«Голос України», «Урядовий кур'єр», «Закон і бізнес» не раз зверталися до теми іноземного інвестування. З цього приводу на їхніх сторінках неодноразово виступали народні депутати, керівники й спеціалісти Кабінету міністрів, практики, юристи, ділові люди.

Однак життя показує, що на шляху даного процесу є ще чимало перешкод, небезбездія, протиріччя тощо. Усе це не сприяє пильній роботі тих інвесторів, які єже ризикуючи працювати на терені України і відкачують потенційних

партнерів. А в підсумку — збіднює саму державу, гальмує охід національної економіки в кризу.

Тож організатори «круглого столу», щоб ще раз проластали світло на ситуацію довкола іноземних інвестицій і запросили до розмови представників законодавчої та виконавчої влад, практиків і спеціалістів. У розмові взяли участь: Володимир ПИЛИПЧУК, народний депутат України, Олег ПОПОВ, помічник Президента України з питань зовнішньоекономічної діяльності, Віктор ШОВКАЛОС, начальник відділу іноземних кредитів та інвестицій Мінкооміки України, Валерія КРАВЧЕНКО, экс-міністр зовнішньоекономічних зв'язків, Дмитро КРИВОШЕШЕНКО, генеральний директор українсько-британського СП «Дункан-Київ», Олександр ТЮТЮКІН, виконавчий директор з виробничих питань СП «Дункан-Київ», Юрій ОЧЕРЕТ, генеральний директор інвестиційної компанії «Україна».

О. ТЮТЮКІН. На мій погляд, величина інвестицій і стабільність законодавства прямо пропорційні.

Цілюю офіційно

Основним нормативним актом, який регулює іноземні інвестиції в Україні є Декрет Кабінету міністрів «Про розкис іноземного інвестування» від 20.05.93. Сфера дії Декрету розповсюджується лише на іноземних інвесторів та підприємства з іноземним капіталом, в статутному фонді яких є кваліфікаційна іноземна інвестиція, яка становить не менше як 20 відсотків статутного капіталу. Частина еківалентна суми не менше як 100 тис. доларів США для банків та інших фінансово-кредитних установ, 50 тис. доларів — для решти підприємств. А в разі здійснення її в інших видах, то 1 млн. доларів для банків, 500 тис. доларів — для решти підприємств.

Відповідно до закону України «Про оподаткування доходів підприємств і організацій», доходи СП у сфері промисловості, сільськогосподарства оподатковуються за ставкою 22 відсотки. Якщо частина іноземного учасника перевищує 30 відсотків, ставка оподаткування становить 19 відсотків. Доходи посередницької діяльності оподатковуються за ставкою 75 відсотків.

Передбачено ряд пільг в оподаткуванні доходу, ввезенні та вивезенні продукції власного виробництва та на власні потреби. Зокрема, підприємства з іноземними інвестиціями за участю українського капіталу звільняються від сплати податку на дохід протягом 5 років з моменту внесення кваліфікаційної інвестиції.

У грудні 1994 року Верховна Рада прийняла Закон «Про Державну програму заохочення іноземних інвестицій в Україні», якою визначено пріоритетні напрями інвестування: агропромисловий комплекс, а також виробництва, що працюють на задоволення його потреб, легка промисловість, лісопромисловий комплекс; машинобудування; видобуток промислових металургійний комплекс і виробництво матеріалів; паливно-енергетичний комплекс; транспортна інфраструктура; зазем; комплекс хімічної та нафтохімічної промисловості; соціальна інфраструктура. Для іноземних інвесторів, які інвестують пріоритетні сфери, встановлено ряд пільг.

Д. КРИВОШЕШЕНКО. Коли аналізуєш законодавство, іноді закрідається думка, що в нашій державі ліва рука не відає, що робить права. Так постановою Кабінету від 2.09.93 СП звільняється від ПДВ на товари та на послуги власного виробництва, але цей прогресивний метод економічного стимулювання було відмінено у грудні того ж року, і всі підприємства з іноземним капіталом опинилися в одній ваговій категорії. А коли в лютому 1994 року парламент при-

Є багато гасел, але немає практичних рішень

В. ПИЛИПЧУК. Гроші завжди направляють туди, куди вигідно, де вони перетворюються в капітал, де дають прибуток. Тому для іноземних інвесторів треба створювати відповідні умови. Насамперед давати політичні гарантії. Тоді економічні. Далі, ін-

Володимир ПИЛИПЧУК: «Як жаль, сьогоднішня ситуація не сприяє тому, щоб іноземні інвестори активно вкладали капітал в економіку України. Насамперед то, що нестабільна внутрішня політична ситуація».

весторам потрібні гарантії реінвестицій прибутку і стабільна законодавча база. Ось це і визначає — прийдуть чи не прийдуть до нас інвестори.

На жаль, сьогоднішня ситуація не сприяє тому, щоб іноземні інвестори активно вкладали капітал в економіку України. Насамперед тому, що нестабільна внутрішня політична ситуація. У нас намітилася недоформована конкуренція, коли конкуренти витісняють не економічними важелями, а силовими методами. А ринок може працювати по-справжньому, коли критична маса роздержавлення власності досягає 51 відсотка. Цього у нас також ще немає. На сьогодні парламент у такої близькості не відкладає інтересам ринкових перетворень. Якби попередній Верховний Рад відіалося роздержавлення власності, то все йшло б зовсім іншим шляхом.

Статистика свідчить

В Україні за даними Мінстату налічується близько 1775 пильних підприємств. З них більшість припадає на країни «великої сімки» США, Великобританія, Німеччина, Італія, Франція, Японія, Канада. Зовнішньоторговельний оборот СП з уча-

стю інших фірм складає 1993 року 251 млрд. доларів. Найбільша активність була виявлена з боку підприємств США і Німеччини, які взяли участь у створенні 461 і 361 СП відповідно. Італія, Канада і Великобританія значно відстали від підперів. Так, Канада взяла участь у створенні тільки 99 СП, зовнішньоторговельний оборот яких за 1993 рік склав 3,2 млрд. доларів. І зовсім незначною була кількість СП з Францією і Японією — 46 і 12. Хоча США і створили велику кількість підприємств, але зовнішньоторговельний оборот цих СП був незначний — близько 118,3 тис. доларів за рік на одне СП. Водночас Японія за незначної кількості підприємств мала високий оборот — в середньому 2,2 млн. доларів за рік на одне СП.

В. ШОВКАЛОС. Справді, загальний обсяг інвестицій в економіку України невеликий. Він значно нижчий за потреби, яке оцінюється в 40 млрд. доларів США. Порівняно з країнами Східної Європи обсяг іноземних інвестицій в економіку України в 3-7 разів менший. Серед іноземних інвесторів

Віктор ШОВКАЛОС: «В Україні є вагомий переваги, порівняно з іншими державами — місткість внутрішнього ринку практично з усіх товарів, вигідна географічна розташованість, кваліфікована й дешева робоча сила, достатня багата природні ресурси».

поширюються чутки, що інвестиційне поле в Україні дуже несприятливе. З цим можна погодитися, але частково. В Україні є й вагомий переваги порівняно з іншими державами. Насамперед, це значна місткість внутрішнього ринку практично з усіх товарів, вигідна географічна розташованість, кваліфікована й дешева робоча сила, достатня багата природні ресурси тощо.

О. ПОПОВ. Президент і уряд постійно працюють над удосконаленням механізму залучення іноземних інвестицій — систематизують об'єкти інвестування, розробляють інвестиційні проекти, провадять пошук

об'єктів (їх близько 2000) іноземного інвестування в розрізі народного господарства й регіонів, уже розроблено методичні основи для підготовки інвестиційних проектів відповідно до вимог міжнародної практики. Інвестиції потребують практично всі галузі економіки: металургія — 7,0 млрд. доларів, хімія і нафтохімія — 3,3 млрд. машинобудування — 5,1 млрд. транспорт — 3,6 млрд. доларів.

Триває пошук нових організаційних

Олег ПОПОВ: «Інвестиції потребують практично всі галузі економіки. Треба шукати нові організаційні форми поєднання інтересів підприємств та інвесторів».

форм поєднання інтересів підприємств та інвесторів. Можливо, ними стануть регіональні програми інвестування, вистаки інвестиційних проектів, контрактні біржі, де співпрацюватимуть підприємці та інвестори.

В. КРАВЧЕНКО. Нам потрібні інвестиції, щоб підняти виробництво. Але кінцева мета цього процесу — змінити співвідношення проміжок населення в напому суспільстві. Сьогодні у нас є два пропахи — надто багаті і бідні. Середина практично немає. А програма Президента, проголошена в парламенті, має на меті створення саме середнього класу напому суспільства. І створити його можна лише за рахунок іноземних інвестицій, бо вони сильно впливають на розвиток недержавного сектора. Але тут у нас прогалина. Є багато гасел, але немає практичних рішень. Ми більше розпелемо про інвестиції, ніж щось практично робимо.

На діяльність інвесторів істотно впливає відсутність правової бази, пра з оподаткуванням. У Татарстані полюють робити ковдри з клаптиків. Так-от: наше законодавство в плані іноземних інвесторів — це окремі клаптики і аж ніяк не ціла ковдра.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про заходи у зв'язку з відзначенням в Україні 50-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 років

Виражаючи волю народу України щодо всенародного відзначення 50-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 років, Верховна Рада України постановляє:

1. Уряд України, Верховний Рад Автономної Республіки Крим, місцеві Ради народних депутатів забезпечити підготовку і проведення заходів, присвячених 50-літній річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні. Використати кошти для утвердження влюбкої поваги до великого подвигу — перемоги над фашизмом народів і Збройних Сил Радянського Союзу, країни антигітлерівської коаліції, синів і дочок України, терлим і самовідданих старших поколінь, вестерів війни і трудивників тілу та увчнення пам'яті громадян, що загинули при захисті Батьківщини, і жертв Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років.
2. Доручити Кабінету Міністрів України з метою поліпшення соціально-побутових умов життя та підвищення соціального захисту інвалідів і учасників Великої Вітчизняної війни та осіб, прирівняних до них, а також осіб загинувших військослужбовців у першочерговому порядку визначити і вирішити питання підвищення розміру пенсій, встановлення додаткових пільг і переваг у забезпеченні їх насамперед житлом чи поліпшенні житлових умов, медікаментами та в оплаті комунальних послуг, поліпшення медичного і торгового обслуговування, безумовного виконання положень чинного законодавства щодо першочергової установи телефонної і виділення автотранспортних засобів.

3. У зв'язку з тим, що Президент України підтримав пропозиції ветеранських організацій та багатьох вестерів і підписав рішення Ради глав держав СНД про підготовку до святкування 50-річчя Перемоги, яким передбачено нагородження вестерів війни спільною ювілейною медаллю «50 лет Победы в Великой Отечественной войне 1941—1945 гг.», визнати такою, що втратила чинність, Постанову Верховної Рад України від 19 жовтня 1993 року «Про засування ювілейної медалі «50 років Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 рр.» (Відомості Верховної Рад України, 1993 р., № 43, ст. 407).

Голова Верховної Ради України О.МОРОЗ.

м.Київ, 14 грудня 1994 року.

До 50-річчя
Перемоги
над
фашизмом

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Консульської Конвенції між Україною і Корейською Народно-Демократичною Республікою

Верховна Рада України постановляє: Консульську Конвенцію між Україною і Корейською Народно-Демократичною Республікою, підписану у м.Києві 8 червня 1994 року, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О.МОРОЗ.

м.Київ, 9 грудня 1994 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Консульської Конвенції між Україною і Соціалістичною Республікою В'єтнам

Верховна Рада України постановляє: Консульську Конвенцію між Україною і Соціалістичною Республікою В'єтнам, підписану у м.Києві 8 червня 1994 року, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О.МОРОЗ.

м.Київ, 9 грудня 1994 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про нагородження Почесною відзнакою Президента України

За великий особистий внесок у популяризацію української мистецької спадщини, багаторічну благодійну діяльність постановую:

Нагородити Почесною відзнакою Президента України громадянку Канади Ярославу Шафранюк.

Президент України Л.К.УЧМА.

м.Київ, 19 грудня 1994 року.

ЯК СПІЛНА ВІСНОВІСТЬ

йняв Закон «Про державний бюджет на 1994 рік», то певні його норми зашли в протиріччя з Декретом КМ «Про режим іноземного інвестування». По суті ПДВ на импорт став новим податком, бо його нарахували на вартість товару з урахуванням мита, а не на різницю між ціною реалізації і закупівельною вартістю, як передбачено в іншому Декреті КМ «Про податок на добавлену вартість» для торговельних підприємств. Змінює об'єкт оподаткування. Але ж згідно з Декретом від 20.05.93 підприємства з іноземними інвестиціями звільняються від нових податків на 5 років з часу утворення.

О. ТЮТЮКІН. Шкаю, що контроль за сплатою податків було покладено на митники, які не пропускають товари через кордон, доки не отримають акцептованого банком платіжного документа. А може, цей товар не піде?

РЕЙЛІКА. Тим більше, що ціна товару така зростає майже вдвічі. Легальні ринки, які сплачують податки державі, поставлені у прогріше становище перед тінтовиками, які ввозять товари без сплати мита, інших податків. Тому й товари в них дешевші. Це не вигадки, це реальність нашого життя.

ЗАПИТАННЯ. А яку суму податків «Дукан-Київ» відрахує до бюджету?

Д. КРИВОШЕНО. «Дукан-Київ» — один з найбільших імпортерів в Україні споживчих товарів провідних фирм світу є одним з найбільших «донорів» бюджету держави. Шомісяця відрахуємово тут 2—3 млн. доларів. Але великі податкові «накрутки» струмують нашу діяльність. Ставки оподаткування, поправки до нормативних документів змінюються так швидко,

Валерій КРАВЧЕНКО: «Кінцева мета інвестиційного процесу — створення середнього класу нашого суспільства. Сьогодні в нас два прошарки: багато багаті й бідні. Ми поки що більше релігійно про інвестиції, ніж щось практично робимо».

ринку дешевими й практичними автомобілями.

Ю. ОЧЕРЕТ. Але все-таки треба спочатку визначитися, що ставити попереду — коня чи воза. Скажіть, хвів в Радянській Україні законодавство було нестабільне? Стабільне. Воно не змінялося десятиріччями. А іноземні інвестори йшли до нас? Ні. Тоді законодавча база — це похідна політичних передумов. Щоб прийшли інвестиції, потрібно, насамперед, політичної волі в проведенні реформ. Нам не обійтися без приватизації, власності на землю, тощо.

Юрій ОЧЕРЕТ: «Хвів у Радянській Україні законодавство було нестабільне? Ні, стабільне, воно не змінювалося десятиріччями. А іноземні інвестори не йшли. Тоді законодавча база — це похідна політичних передумов».

Але більшість у нашому парламенті проти цього.

В. ПІЛИПЧУК. Візьмомо для прикладу Китай. Там при владі комуністи. Але вона взяла курс на абсолютний ринок, на капіталізацію економіки. Тому й пішов туди інвестор, рівень добробуту народу зріс.

Насамперед вкладати у пріоритетні напрямки

В. ПІЛИПЧУК. Є кілька категорій інвесторів, які працюють у нас. Насамперед це всевітньо відомі фірми, які мають великі капітали. На жаль, ця категорія представлена слабо, бо вона прислуховується, придивляється. Суттєвіша (умовно) друга категорія, яка має менші капітали, але не витримує конкуренції у себе, тоді намагається заростати м'язи в Україні. Третя категорія — романтики, які мають в кишені п'ять тисяч доларів і їдуть сюди, гадаючи, що тут Клондайк. І четверта категорія — це відверті шулери, які виходять на одну розмову операцію, а потім або взагалі не з'являються, або «залишають» на тривалий час.

Кількість світових підприємств по країнах, що взяли участь у їх створенні

Країна	1991 рік	1992 рік	1993 рік
Польща	23	144	651
Угорщина	20	144	360
Чехо-Словаччина	8	125	399
Німеччина	42	120	261
США	36	143	463
Росія	1	72	466
Китай	14	35	99

Дмитро КРИВОШЕНО: «Важко подати цифри, але інвесторі, які приходять, спрямовані на нашу діяльність. Стають оподатковувати, поправками до нормативних документів змінюються так швидко, що просто вистигати все відслідковувати».

о іноді просто навіть не встигаєш за ними слідкувати. Це ненормально. Це заважає роботі.

Я, наприклад, не розумію, чому податкова інспекція вважає, що виробничі потреби можуть бути тільки у виробничій сфері і бере з нас ПДВ за ортегіку, хоча згідно з Указом Президента від 1.04.94 сировина й матеріали, обладнання, що їх ввозять для власних виробничих потреб, звільняються від ПДВ. І таких невідповідностей, що «галузеве» трактування законів, указів та декретів більш ніж достатньо.

В. КРАВЧЕНКО. Виграні судові процеси свідчать, що ПДВ і акциз, які податкові інспекції вперто вважають за старі податки, все ж таки становлять собою нові податки. Немає у нас диференційованого підходу до оподаткування. Взяти хоча б автомобілі. Ми змушували іноземних продавців машин працювати тільки з престижними марками авто, оскільки обкладаємо податками всіх однаково, незалежно від економічності. Немає відповідної політики щодо насиченості

«Все чудово, прекрасна маркізо»? Про хороші новини, веселу пісеньку і серйозний брифінг

Ми майже щовечора зустрінаємося в перехіді метро на станції «Майдан Незалежності». Во не стоїть за саморобним плакатиком, подіятованим незграбними кривими рядками: «Допоможіть купити для вагоко дитини церебральні й іностеріопи... Натопив бандитице омилав самостію постать: він не вірив у наміри на саморобних плакатах і втомився від перманентних закликів до співчуття. Жінка відповіла козлава очима по перекошенню: вона так само не вірив у людське милосердя і тому не марнує останні сили на благодійні посмілки. Ось вам плакат — читайте: мурдовані назви ліків відповіли краще, ніж слова благання... Жінка не виявила звичної готовності до «співдів», і також вагоася, як брати на віру зміст кривих літер... Довго вагоася...»

Про дефіцит ліків і скажені чуття наївності на банальні аналізи обридло говорити: тема не вичерпується, а від наївності голова болить ще більше. На операцію їдуть зі своїм карманими ліками і бінтами, до шпиргалки несуть шприци й мішечки. Схоже, жінкам до гінекологічних недовідностей та підтукти крісло: знайома лікарка розповідала, що п'ять разів огляду підставляв під напівпампане крісло своє коленно — іннакше ризикне хребтом пацієнтки. Одне слово, лікування дошкульне, але не вичерпується: жінки відмови від нього не била дошкульніша, бінгани по аттеках аж новий від спорту давн втралити б масовість. Однак не будемо про печальні. Я маю для вас хороші новини.

Недавно в Кабінеті міністрів відбувся брифінг, присвячений «одній з найактуальніших проблем в нашій державі — забезпеченню населення і закладів охорони здоров'я ліками». Про забезпечення й поговорили. З інформацією перестали задоволювати мас-медіа випустили голови Державного комітету медичної та мікробіологіч-

В'єтнам	-	6	29
Іран	-	1	7
Індія	-	12	26
Аргентина	-	-	3
Португалія	-	-	-
Швейцарія	16	41	218
Болгарія	21	67	218
Австрія	22	54	118
Італія	18	51	121
Великобританія	10	37	94
Кіпр	4	22	50
Франція	12	21	46
Югославія	3	21	62
Іспанія	4	10	21
Бельгія	110	15	23

В. ШОВКАЛЮК. Законом України «Про Державну програму залучення іноземних інвестицій в Україну» для тих, хто інвестує пріоритетні сфери, встановлено певні пільги: до них застосовують норми прискореної амортизації машин і обладнання; період звільнення від податку на прибуток (доход), передбачений Кабміном від 20.05.93, збільшується залежно від інвестицій: на рік — для інвестицій до 500 тис. доларів включно, на два роки — для інвестицій понад 500 тис. доларів і по 5 млн. доларів включно на три роки — для інвестицій понад 5 млн. доларів і по 30 млн. доларів включно на п'ять років — для інвестицій понад 30 млн. доларів.

Під пільгу підпадають податковий кредит щодо тих видів податків, які підлягають сплаті у перші три роки існування підприємства; повертається 50 відсотків мита, сплаченого за ввезені з-за кордону товари виробничого призначення, а для імпортованих за кооперацією деталей, вузлів, агрегатів — 100 відсотків.

Але це раз наголюють, що на додаткові пільги можуть претендувати проекти, які належать до пріоритетних сфер, та інвестиції, що сприяють створенню нових робочих місць, впровадженню сучасних або перспективних ресурсозберіжних та екологічно безпечних технологій, орієнтованих на найбільш раціональну використання сировини України, сприяють зменшенню енергозатратності, підвищують конкурентоспроможність продукції.

В. КРАВЧЕНКО. Тут уже задували Китай. Хочу ще раз підкреслити, що в інвестиційній політиці вони віддали пріоритет виробництву товарів для народу і продовольства. Сьогодні ці напрямки головні і для нас. Я не проти, щоб вкладати кошти в металургію, вугільну промисловість тощо. Але насамперед треба підняти рівень життя людей, добробут. Треба спрямовувати інвестиції у сільське господарство й переробку промисловості. І ще я хотів би сказати про пільги інвесторам. Іноземці вони взагалі не потрібні. Гадаю, що й нашою інвестором також.

В. ПІЛИПЧУК. Іноземний інвестор вкладає у діло «гарячі», «живі» долари, а наш — потребує нормальної кредитної політики.

Ю. ОЧЕРЕТ. Буд-які пільги мають бути зліквідовані. Може, за невеличким ви-

нятком. Але вони мають бути однакові як для зовнішнього, так і для внутрішнього інвестора.

Д. КРИВОШЕНО. Інтереси багатьох підприємств зачепили дії НБУ щодо валютних кредитів. Для того, щоб отримати кредит, треба пред'явити контракт на закупівлю обмеженого переліку продукції, обладнання, тощо. Заходи ці спрямовані на штучне зниження попиту на імпортові, щоб стримати зростання її курсу щодо карбованця. Але це відразу позначається на безперіодичному постачанні товарів в Україну, оскільки основним джерелом фінансування закупівлі є виручка від реалізації. А щоб закрити цілину між закупівлею товарів і капіталом, що надійдує від їх реалізації, треба брати банківські кредити. Ось тут і з'являються проблеми.

О. ТЮТЮКІН. Сьогодні «Дукан-Київ», створивши широку дистрибуторську мережу, працює в основному з імпортерами

Олександр ТЮТЮКІН: «Проблема інвестицій — стабільне законодавство величезна пропорцій».

товарами. Але наші спеціалісти дійшли висновку, що продукція багатьох українських підприємств цілком конкурентоздатна. Ми знаємо, що з часом товари українських виробників складатимуть у загальному обсягу компанії 90 відсотків. Тож ми вже сьогодні взяли курс на інвестування місцевих виробників. Це в основному переробка галузі сільськогосподарства.

Проблеми іноземного інвестування в Україні

Нестабільність законодавства. Це заважає інвесторам прогнозувати результати діяльності.

Відсутність права власності на землю для іноземного інвестора.

Складний нестандартний порядок реєстрації інвестицій та підприємств.

Численні ліцензії, квоти, мита, податки, митні процедури заважають експорту імпорту. Часті їх уніфікують.

Часта зміненість ставок оподаткування, велика кількість диференційованих ставок для різних видів діяльності робить систему оподаткування досить складною. Ставки податків економічно неоправдані.

Відрахування на амортизацію не забезпечують фактичних витрат на оновлення фондів.

Валютне законодавство не забезпечує іноземним інвесторам рівного з і-ними українськими партнерами доступу до місцевих валют.

У Україні відсутні достатні гарантії захисту інвестицій.

Матеріали «круглого столу» підготували

Леонід ВРОВАЧЕНКО,
Микола ВІСНОВІЙ,
Андрій ЧИРВА.

Яна може робити все критично необхідні ліки. Виявляється, що в аптеках немає потрібних ліків, а в лікарню треба нести «збіжжя із списком»? Дуринці. Ліки вистарділи — нім замісто склади, просто в закладі охорони здоров'я немає грошей, щоб закупити необхідне (потрібно 200 мільярдів карбованців). Полетіла!.

І голова Держкомлідрому не втрачає оптимізму. Україна, виявляється, має всі можливості для створення медичної промисловості середнього рівня. Існує навіть Мінюлітська державна програма, якою, між іншим, передбачено створення 173 субстанцій — сировини для виготовлення ліків. Для виконання цієї програми задіяно понад двісті підприємств — українських і закордонних, з найбільш спеціалізованим співпрацюють десять відомих західних фирм. Отже, «решта» себто, програма є. С. стверджує пан Крамар, і будівельники, і всі необхідні техніки — слава Богу, хоч в цьому не дається зрозуміти ніякого дефіциту. Але, припускаючи, що немає грошей, бюджет на мінімізний рівень не визнає медичну промисловість пріоритетною — на неї було виділено лише жалюгідні копійки. (Коли не так емоційно, то 0,43 відсотка від централизованих капіталовкладень). Отже, «кобила така дохла».

«Старий згорілий»? Не поспішаємо висувувати — зрештою все чудово: нас урятував прем'єр. Пан Масол «кинув» на галузь 550 мільярдів, «унаслідок чого «фармація» почала працювати, аби наші, на складах виступили ліки». А уряд продовжує давати по нашій державі, а що, здавалося мені, і скликав названий вище брифінг.

І далі, за його кулісами, в нас є всі підстави несподіватися. Якщо захворіє хвостатий крокодил, так і захворіє народна медицина, якщо тяжко — даруйте за каламбур, це легше: «Україна може робити все критично необхідні ліки. Виявляється, що в аптеках немає потрібних ліків, а в лікарню треба нести «збіжжя із списком»? Дуринці. Ліки вистарділи — нім замісто склади, просто в закладі охорони здоров'я немає грошей, щоб закупити необхідне (потрібно 200 мільярдів карбованців). Полетіла!.

А в аптеках справді з'являлося багато ліків. Навіть по-шп не дефіцит. І церебральні. І ностеріопи. Але за такими ліками, що хочеться взяти в руки саморобний плакатик. До речі, жінка з перехідом зника. Я вже кілька днів чую й кілька ампул церебральну: нече катя перед невідомою вагою хворого дитини. На ці ампули претендує й знайома: їй у стаціонарі також продуктивний список. Навіщо, це не знають про хороші новини на брифінгу? І добрий жист нашою го прем'єра...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Хроніка: факти і події

- Керівники Сербської Республіки та Мусульмансько-Хорватської Федерації за посередництва колишнього президента США Дж. Картера погодилися підписати документ про припинення воєн на всій території Боснії та Герцеговини терміном на чотири місяці, починаючи з 23 грудня.
- Хвиля захворюваності на дифтерію захлюнула Киргизію. За даними міністерства охорони здоров'я республіки з початку року захворіло 200 чоловік, 8 з них померли.
- Депутат Верховної Ради Білорусі Сергій Антончик, виступаючи на сесії парламенту країни, заявив про факти корупції в адміністрації Президента О. Лукашенка. Та найсерйозніші звинувачення висувалися до прем'єр-міністра країни М. Чигіря, віце-прем'єра В. Гаркуна та керуючого справами адміністрації Президента І. Титенкова.

Відлуння Грозного

У Чечні війна, у сусідів — акції протесту

Події, що відбуваються у Чечні, похвалили й політичні події в Азербайджані. Політичні партії, про існування яких мало хто знав, виривалися на політичну арену, причому міжнародну. Наприклад, найбільш радикальна з партій «Бозгурд» («Сірий вовк») заявила про відправлення до Грозного 370 бойовиків на битву з «імперськими силами».

До речі, ця інформація серйозно не сприймається в поінформованих колах. Адже ще цієї партії І. Гамидов, який за часів Ельчибея обіймав посаду міністра внутрішніх справ, ще тоді заявляв про наявність у нього... атомної бомби. Зате ця партія зуміла зібрати велику публіку навколо посольства Російської Федерації в Баку з метою протесту проти російської політики в Чечні.

Партії, що входять до Демократичного конгресу, також висловили свій різкий протест російському посольству з приводу бойових дій проти мирного населення селища Первомайська, що правда не оголосили при цьому про відправлення бойовиків на

російсько-чеченський фронт. Найбільш ліберальне крило азербайджанської опозиції, в тому числі партія «Мусават», запропонувало прийнятний варіант для обох конфліктних сторін. Як мовиться у заяві цієї партії, російська політика мусить враховувати не тільки територіальну приналежність Чечні, але й насутиш права чеченського народу.

Що стосується азербайджанських властей, то до цих пір вони не висловили свого ставлення до

цих подій. Тільки Міністерство оборони виступило із заявою, де спростувало запевняння вірменської та російської преси, що нібито Азербайджан знімає з карабаського фронту солдатів і техніку і відправляє їх до Чечні. На зустріч головоком прикордонних військ Азербайджану А. Новрузова з російськими колегами було обговорено питання про відвернення проникнення бойовиків до Росії через Азербайджан. Розроблено конкретний механізм патрулювання.

Р.С. Коли матеріал був підготовлений, голова партії «Бозгурд» І. Гамидов повідомив про свою телефонну розмову з президентом Чечні Дудаєвим. За його інформацією, Дудаєв поінформував його про бомбардування центру Грозного, в результаті чого одна з бомб потрапила в дитсадок, загинуло 28 дітей. За твердженням того ж джерела, у селі Далінському убито більш як 200 людей.

Звернення МЗС України

У зв'язку із загостренням ситуації в Чечні МЗС України звертає увагу громадян України на необхідність утриматися від поїздок в район конфлікту. МЗС України звертається також до українських громадян, які тимчасово перебувають в Чечні або випадково опинилися в зоні конфлікту, уникати участі в протистоянні на боці будь-якої з сторін і залишити район конфлікту.

Ровшан АЛІЄВ.

Баку.

Фотофакт

ЯЛІНКИ БУВАЮТЬ ГІЛЛЯСТІ Й НЕ ДУЖЕ

Різдво — свято, але в США до нього ставляться дуже серйозно. Підготовка розпочинається заздалегідь, і від неї багато залежить, як зустрінуть Новий рік американці. Вже повсюдно з'явилися незмінні різдвяні атрибути. Невдовзі почнеться розпродаж ялинок, без яких неможлива зустріч Нового року.

Для людей, причетних до «ялинокової індустрії», настає складний і відповідальний час. Різдво для них має насамперед комерційний інтерес. Від того, з яким успіхом ітине торгівля, залежить їхній добробут у майбутньому році — до наступного Різдва. Отож ніхто не запропонує вам купити облізлу, обшпану ялинку: поряд торгуватимуть конкуренти, котрі вже потурбуються про якість свого товару. Яке ялинку ви забажаєте? Низьку? Гіллясту? Менш гіллясту? Можете бути певні, що подому вам доставлять таку, що якнайкраще підійде до підготовленого для неї місця.

Київ

Від суверенної хати до комунальної європейської квартири

Серйозним кроком на шляху інтеграції України до європейського співтовариства назвав вступ загальноукраїнського об'єднання приватних підприємств та власників до Європейської конфедерації об'єднань малого та середнього бізнесу генеральний секретар цієї організації, голова Федеральної спілки підприємств Німеччини Дітер Херте. Нещодавно він побував у Києві, очоливши представницьку делегацію німецьких підприємців, де підписав відповідний документ.

З українського боку підпис поставив голова найбільшого українського об'єднання приватних підприємств, народний депутат України Володимир Ляновий.

Українські підприємці одержали офіційне запрошення взяти участь у народі підприємців Європи, яка працюватиме в лютому у Відні.

Тимофій ПРОКОПЕНКО.

- Подальше зволікання Пхеньяна з видачею пілота американського вертольота та поверненням тіла його загиблого товариша неприпустиме, заявив держсекретар США У. Кристофер. Це спричинить у Білому домі негативну реакцію, бо Вашингтон вважає, що сталася звичайна штурманська помилка, а не шпигунська акція.

- Німецький бундесвер братиме участь у можливій операції з виведення миротворчих сил ООН з Боснії. Таке рішення ухвалено на засіданні уряду ФРН, що відбулося під головуванням канцлера Г. Коля.

- Розширене засідання колегії міністерства оборони Казахстану відбулося в Алмати. Розглядали питання розвитку збройних сил у зв'язку з труднощами гострої економічної кризи, що триває.

Рік під гаслом «Конституція!»

Дві найбільші країни у центрі Східної Європи — Україна і Польща, змінивши свої державні устрої на ідеології, досі не виробили Основного Закону, за яким будуть жити. Останні два роки Польща послідовно виступає так званою Малою Конституцією. Прихильником створення подібної тимчасової Конституції у нашій державі виступив і наш Президент Леонід Кучма.

Отже, спільне і відмінне у законодавчій сфері, про що обидві держави. Чи може (якщо варто) Україна скористатися з досвіду Польщі? З любов'язі допомоги Центру «Демократичні ініціативи» та фондів «Відродження» і «Імени Стефана Баторія» я мала змогу зустрітись з громадянськими діячами Польщі, від яких залежатиме, і собою являтиме їхня майбутня Конституція.

Мабуть, це добре, коли державі є чим пишатися у минулому. «Ми, польський народ, пам'ятаємо наші здобутки, пов'язані з утвердженням християнської віри і культури, традицій І Речі Посполитої і Конституції від 3 Травня». Такою преамбулою розпочинається проект нової Конституції, розроблений «Солідарністю» і запропонований на розгляд Сейму.

Справді, про впровадження суспільних демократичних засад Польща у Європі — лідер. І Конституція від 3 травня 1793 року була першою на континенті й другою у світі після Конституції Джефферсона. І якщо Польща розмишлювала не тільки про Європу, через яку весь час проходила фронт світових і локальних воєн, а десь за океаном, можливо, і вона б відзначала 200-річчя свого Основного Закону. Але історія вносить свої корективи: 1995 року держава знову стоїтиме на конституційному роздоріжжі.

Сьогодні на розгляд Сейму вже запропоновано сім проектів, з яких протягом грудня—січня необхідно розробити єдиний синтезний, щоб запропонувати його на розгляд Сейму та Президента Леха Валенси. Після внесення змін і поправок проект буде готовий для обговорення громадянами. І вже остаточний його варіант прийматимуть загальнонаціональний референдумом. Процес триватиме. У Сеймі сподіваються, що референдум відбусться швидко наступного року. В Адміністрації Президента вважають, що не раніше, як за рік. Але всі гілки влади сповнені рішучості цього разу виробити Конституцію Республіки Польща — назавжди.

Протиріччя у ставленні до Основного Закону між законодавчою і виконавчою владою не вичерпують різним баченням термінів його прийняття. Немає спільної думки і щодо державного устрою Польщі. Соціал-демократична, Селянська партія і Союз лівих сил Республіки Польща, які мають переважну кількість у парламенті і від яких значною мірою залежатиме зміст Закону, віддають перевагу парламентсько-кабінетній системі, вбачаючи в Президенті символ державності і єдності народу, а також залишаючи йому право формувати зовнішню політику. Президент Лех Валенса, зрозуміло, погодиться з тим не може. Міністр Йог. Адміністрації, головний юрист (як сам себе називав) Лех Валандець розповів, що президентський проект більш наближений до французької республіканської системи з впливовою позицією президента, мотивуючи це тим, що така система вже існувала у Польщі і можна навіть сказати, що свого часу справила вплив на Президента Франції де Голля, який добре знав Польщу і наполягав, щоб саме така система була закладена у повноцінній французькій Конституції. Природно, що Лех Валенса, обраний на перших вільних загальнонаціональних виборах, не хоче перетворитися ратом на чиновника «для перерізання стрічок і розшивання шампанського».

Окрім того, досі немає спільної думки щодо того, які права й обов'язки громадян в соціально-економічній сфері повинні бути записані у Конституції. Тадеуш Івонський — заступник голови Європарламенту, посол Сейму, член президії ЄДПР та ЄСД — наприклад, вважає, що нечесно випустити право на працю, якщо держава неспроможна його забезпечити. Марек Новацький — голова Гельсінкського комітету у Польщі — навпаки вважає, що головні права і обов'язки повинні бути зафіксовані в Основному Законі, безвідносно до тієї економічної ситуації, що склалася в державі.

Доведеться також узгоджувати складне питання: відносини між державою і католицькою церквою, оскільки релігія відіграє надзвичайно важливу роль у Польщі. За надання більших прав католицькій церкві виступає, зокрема, «Солідарність». ЄДПР, визнаючи вплив костелу на громадян Польщі, одночасно вважає, що було б несприятливо викреслювати одну релігію і записувати у Конституції якесь її специфічні права, оскільки у республіці зафіксовано 80 секердіт різних віросповідань.

Нині у Республіці Польща створено конституційну комісію, до якої увійшли 46 послів і 10 сенаторів (по 10 відсотків від кожної парламентської палати), який доведеться добре попрацювати, щоб дискусія навколо Основного Закону Польщі не розколювала її на кілька таборів.

Скоріш за все, що Конституцію буде схвалено протягом наступного року. Ажле за рік — вибори президента. Отож, для Республіки Польща починається рік Конституції. І якщо він видасться являтим для Польщі, то Україна має шанс залишитися останньою державою в Центральносхідній Європі, що живе за старою Конституцією.

На фото Юрія ПІН-СЬКОГО: Марек Новацький: «Головне, щоб був механізм реалізації конституційних прав».

На знімку ГАР—ТАРС: фермер із штату Мічиган, який вирощує різдвяні ялинки, та його новорічний товар. Він має намір продавати ялинки в районі міста Чикаго.

Вільнюс

Добре, що є розбіжності

Прем'єр-міністр Литви Адольфас Шляхвічюс висловив задоволення у зв'язку з тим, що Президент США Білл Клінтон висловився «за розширення НАТО за рахунок посткомуністичних країн». «Добре, що позиція Росії з цього питання на самоті у Будапешті не знайшла підтримки», — заявив литовський прем'єр-міністр, виступаючи по національному радіо.

За словами А. Шляхвічюса, «держави Балтії» через програму НАТО «Партнерство заради миру» отримують реальну можливість просуватися шляхом інтеграції до західноєвропейських оборонних структур, що цілком відповідає інтересам Литви, зміцненню її безпеки.

Прем'єр-міністр відзначив, що у проекті бюджету Литви на наступний рік передбачено спеціальна стаття витрат, призначених для виконання країною цієї програми НАТО. «Захід має переконатися в серйозності намірів Литви вступити до НАТО», — підкреслює він.

Сторірку підготувала
Наталія
ФІЛІПЧУК.
Телефонуйте
441-83-99.

'94

Вниманию руководителей предприятий
и финансовых компаний!

НОВАЯ УНИКАЛЬНАЯ УСЛУГА!

"Приватбанк" продает со скидкой крупные
пакеты векселей ведущих предприятий —
экспортеров Украины!

ВЛОЖИВ ДЕНЬГИ В ВЫСОКОЛИКВИДНЫЕ ВЕКСЕЛЯ, —
ВЫ СТАНОВИТЕСЬ СОВЛАДЕЛЬЦЕМ
КРУПНЕЙШИХ ПРЕДПРИЯТИЙ, ОТКРЫВАЕТЕ СЕБЕ ПУТЬ
К БОГАТСТВУ И ПРОЦВЕТАНИЮ.

ОБРАЩАЙТЕСЬ В "ПРИВАТБАНК"!

Телефоны в Днепропетровске:
(0562) 47-70-52, 47-70-53, 47-71-52
Факс: (0562) 47-70-53

'94

ДЕРЖАВНА ТЕЛЕРАДІОМОВНА КОМПАНІЯ УКРАЇНИ

агентство "ТЕЛЕРАДІОРЕКЛАМА"

ТЕЛЕ

ПРОПОНУЄ В ЕФІРІ

Щоденні рекламні-інформаційні блоки, тематичні передачі
"Перспектива" та "Презентація" (зустрічі з діловими людьми,
виставки, аукциони, телеігри, конкурси, шоу, лотереї тощо).

ВИГОТОВЛЯЄ

відеокліпи, відеофільми, сніоти, сюжети

РАДІО

ПРОПОНУЄ В ЕФІРІ

Щоденні рекламні-інформаційні випуски (репортажі, інтерв'ю,
коментарі, огляди, оголошення тощо)

ВИГОТОВЛЯЄ

магнітофільми та іншу аудіопродукцію

РОЗМІЩУЄ

вашу рекламу у найпопулярніших передачах Українського
телебачення і радіо.

Ми готові укласти з вами угоду на довгострокове співробіт-
ництво.

Ми будемо раді, якщо наша рекламна допоможемо вам у
розв'язанні ваших проблем!

Наша адреса: 252633, Київ-33, вул. Володимирська, 69-А.
Тел. (044) 224-46-43; 226-91-29

'94

PAREX BANK

Без проблем и формальностей!

ХОДАЕМ КАРБОВАНЦЯ ЗА ВАЛЮТУ Тел. 222416, 222264

— ПОКУПАЕМ КАРБОВАНЦЯ, ТЕНГЕ, БЕЛОРУССКИЕ РУБЛИ Тел. 220561, 213540

— СПРАВКИ О КУРСАХ Тел. 281483

— ОТКРЫТИЕ КОДИРОВАННЫХ СЧЕТОВ Тел. 283659

— АККРЕДИТИВЫ В ЛЮБОЙ ВАЛЮТЕ Тел. 284330

Филиал "Лаймдота": ул. Кр. Барона 20/22, Рига, Латвия
Тел.: (0132)-222264, 222416, Факс: 281595
Телекс 514567 LAIM SU

Рекламная газета №1 коммерсантов Восточной Украины

**ХАРЬКОВСКИЙ
КУРЬЕР**

приглашает оформить
подписку всех, кто
делает серьезный
бизнес

□ Ежедневно 20 больших страниц
коммерческой информации, все телепрограммы,
досуг, налоговые и юридические консультации,
курсы валют по всей Украине, конкурсы с
крупными денежными призами.

□ Подписка включает в себя только
стоимость услуг связи

□ Газета реализуется в 10 областях Украины
и 2 областях России.

ПОДПИСНОЙ ИНДЕКС — 30007.

Наши клиенты — наиболее престижные
фирмы России и Украины.

ПО ВОПРОСАМ РЕКЛАМЫ ЗВОНИТЕ:

Тел. (0572) 20-87-95 (с 9.00 до 17.00).
Факс (0572) 20-65-24 (с 9.00 до 17.00).

(0572) 23-17-06 (с 14.00 до 20.00).

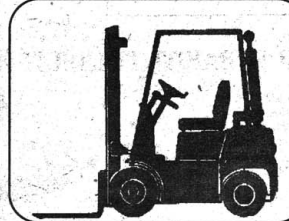
«Научно-
производственное
коммерческое
предприятие

«БКФ»

ИЗГОТОВИТ из
полиэтилена:
пленку-рукав
шириной до 1500 мм,
пакеты хозяйственные,
обложки для
тетрадей, мешки
и вкладыши
транспортные,
пробку винную
и коньячную;
ПРИБОРЕТЕТ линии
рукавной пленки.
г. Рубежное Луганской
обл., ул. Ленина, 4.
Тел.: (06453) 5-21-61,
5-50-37; т/факс 5-41-71.

balkancar

**БОЛГАРСКАЯ
ФИРМА** предлагает:

электрокары,
погрузчики,
аккумуляторы,
шины и запчасти,
электротельферы,
транспортную ленту.

город Харьков

тел. 30 - 90 - 25

факс 38 - 82 - 62

тел./факс (0572) 32-01-26

телетайп 31 - 12 - 47 "Маяк"

Открытое АО Торговый дом «КИЙ» объявляет подписку на акции.

Предмет деятельности общества:

- оптовая и розничная торговля, организация и обслуживание пунктов быстрого питания;
- мини-пекарни;
- организация и эксплуатация лицензионных таможенных складов;
- экспортно-импортные операции.

Учредители: ДО «КИЙ траст» и физические лица.

Размер предполагаемого уставного фонда 1 333 000 000 крб.

Количество акций, предлагаемых к подписке: 833.

Номинальная стоимость акций 1 000 000 крб. Акции простые именные.

Учредительное собрание состоится 17 января 1995 г.

Срок подписки на акции — 6 месяцев со дня опубликования объявления.

Обращаться в приемные пункты ДО «КИЙ траст» Тел. (044) 212-02-07.

Металлобаза

реализует

и приобретает

стальные

трубы

**в широком
ассортименте.**

Тел/факс (044)

446-63-38, 446-41-45

Торговая компания

«Адекс»

реализует:

- бензин А-76
- ацетон
- цемент М-400
- термос пневмат. 3,2 л.

Телефоны: (044)

446-72-41, 441-98-11.

Реклама

в газеті

«Голос

Україні».

Телефон

441-89-49.

Факс

449-85-62.

Продиктовано в номер

Зупинилися
промислові підприємства
Харківщини

Офіційно оголошений місцевю Радою тихдень том надзвичайний стан в економіці регіону за останні дні ще більше ускладнився. Припинили роботу всі промислові підприємства області. Як зазначає заступник голови обласного комітету Григорій Малак, екстремальна ситуація викликана сильними морозами і різким зниженням тиску в системі газопроводу. На окремих ділянках тиск упав найменше в десять разів. Газу вистачає лише на обігрівання житла та приготування їжі. Безперерійно працюють поки що лікарні, дитячі садки, школи. Г. Малак також сказав, що найближчими днями заводи й фабрики відновлять свою роботу. Звичайно, за умови полегшення ситуації з енергоносіями та послаблення морозів.

Одеса в траурі

Своїм розпорядженням голова Одеської міськради оголосив 21 грудня день трауру за загиблими членами екіпажу сухопутного «Сальвадор Альєнде». На будинках державних і громадських установ, в житлових кварталах міста вивішено спущені державні прапори України з чорними стрічками. О 12 годині на всіх одеських підприємствах та на судах, що перебували в морському порту і на рейді, пролунали траурні гудки-салюти. Водночас на п'ять хвилин було зупинено роботу на підприємствах і в організаціях міста. На наступний день припиняється робота розважальних закладів, трансляція розважальних програм, гра на музичних інструментах у ресторанах та інших громадських місцях. Смуток прощання із загиблими у дообі з океанською стихією моряками розділила з боними рідними, близькими та друзями вся міліянина Одеси.

Назвемо всіх поіменно

20 грудня, в День української міліції, в Сімферополі відбулося відкриття меморіальної плити на існуючій стелі «Працівникам кримської міліції, які загинули в боях за Батьківщину і при виконанні службового обов'язку». До сотні виکارбаних на стелі прізвищ додалися ще дванадцять. Назвемо їх поіменно: Григорій Гончар, Володимир Ласкін, Андрій Сечин, Микола Куваєв, Олег Тютюнов, Володимир Чепель, Володимир Мочалов, Ігор Фарафонов, Олександр Кузнецов, Максим Поривай, Володимир Кулінник, Володимир Малащенко. Вони загинули в боротьбі зі злочинцями за останні роки. Меморіальну плиту відкрив заступник начальника головного управління Міністерства внутрішніх справ України і Криму генерал-майор Володимир Петухов.

«Світанкові» — 40!

Київський ансамбль пісні й танцю «Світанкові» — один із провідних дитячих концертно-музичних колективів України. Створений він 1954 року, в його 40 груп щорічно навчається понад тисяча дітей віком від 6 до 17 років.

У складі ансамблю — хор, танцюристи, оркестр, юні читці, унісон скандинаві і колектив фольклорної музики. В його репертуарі — декілька різнопланових тематичних програм.

Своє 40-річчя ансамбль відзначив підготовкою концертом для багатодітної сім'ї у київському Міжнародному центрі культури й мистецтва.

Колектив редакції газети «Голос України» висловлює щире співчуття співробітникам редакції Кравченко Н. М. з приводу тяжкої втрати — смерті матері

Любові Калениківни ОРЕЛ.

Правління Національного банку України висловлює глибоке співчуття члену Правління, головному бухгалтеру центральної бухгалтерії Національного банку України Кравченко В. М. у зв'язку з тяжкою втратою — смертю батька

Михайла Олександровича.

ЧЕРЕЗ ВОЛИНЬ — В ЄВРОПУ

На прикордонній станції Ягодин закладено перший блок фундаменту під споруду залізничного терміну для перестановки колісних пар пасажирських вагонів.

Як сказав начальник Львівської залізниці Георгій Кирпа, спорудження на кордоні з Польщею залізничного терміну для обслуговування міжнародних пасажирських вагонів має велике значення для України. З введенням його в дію будуть створені сприятливі умови для безпересадкового сполучення пасажирських поїздів з країн Центральної Європи в країни Азії й Далекого Сходу. А вже сьогодні міжнародні поїзди з Києва, Сімферополя, Дніпропетровська, Харкова та інших міст України, як правило, йдуть через Брест. За перестановку кожного вагона залізниця платить білорусам 100 доларів США.

— Крім того, через залізничні станції Ковель і Ягодин — найкоротший шлях до

Варшави, Берліна й інших міст Європи, — розповідає Георгій Миколайович. — Наприклад, з Києва до Варшави через Ягодин можна буде добігти за чотири години раніше, ніж це робиться через Брест. І сервісне обслуговування буде кращим. Зараз тут будуються залізничні платформи, прокладаються колії... Фінансування здійснює «Укрзалізниця». Першу чергу залізничного терміну заплановано в травні 1995 року.

Із слів начальника Рівненського відділа Львівської залізниці Володимира Олійника стало відомо, що кошторисна вартість цих споруд — 250 мільярдів карбованців. Працюватиме тут більше 300 чоловік, для яких буде споруджено житло, інші приміщення соціально-культурного призначення.

Я поцікавився долею залізничного полотна, прокладеного військовими 15 років

тому на Волині — через Устигуд до Катовиць. Зараз вивчаються можливості його використання. Найближчим часом по цій широкій колії підуть вантажі. Це нові робочі місця для людей, великий валютний прибуток для України. Тільки за використання вагонів на цій колії наша держава може мати до двох мільйонів доларів на рік. В перспективі — це десятки мільярдів карбованців. А поки що тим, хто збирається в наступному році подорожувати по Європі, простіше буде зробити це в травні. Перші поїзди новим міжнародним переходом через Ягодин з Києва, Сімферополя, Дніпропетровська на Варшаву, Берлін пройдуть 28 травня 1995 року. Все сьогодні для цих поїздів розроблені міжнародні графіки руху. Чекати — недовго.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Новий майстер давнього мистецтва

Закінчивши архітектурний факультет Львівського політехнічного інституту, Лілія Литок стала працювати у міських архітектурно-реставраційних майстернях. Можливо, близьке знайомство із зразками старовинного мистецтва і привело її до захоплення батиком — художнім розписом по шовку. І хоча цьому жанру живопису ой скільки років і техніка його майже не змінилася, Лілія торує свій шлях. Успіх художини засвідчила виставка її робіт у Львові.

На фото: Лілія Литок із своєю роботою «Черезовий гай».

Фото Володимира ПЕСЛЯКА.

Ніл Хасевич: яким він був?

«Здобути або не бути» — з такими намірами, з таким переконанням пішов у підпілля на початку 40-х років, став воюючим Української повстанської армії художник Ніл Хасевич, за плечима якого була Варшавська академія мистецтва, участь у багатьох престижних виставках як у Європі, так і в Америці. Та частіше, значно частіше воюючий митець тримав у руках не автомат, а олівець і різак, з допомогою якого виготовляв матриці для майбутніх гравюр. Роботи Ніла Хасевича тої тривожної пори — то літопис відваги і мужності українського народу, його прагнення до волі. Майже півстоліття

пролежали вони у спекуховищах КДБ, а тепер займають належне їм місце в музеях.

Отримали друге життя ці гравюри і портрети, зроблені олівцем, в документальному фільмі про художника-борця «Здобути або не бути», прем'єра якого відбулася в Будинку художника у Києві. Цікава деталь. Щоб завершити зйомки фільму, для якого забракло коштів, його режисер (і автор сценарію заодно) Михайло Ткачук кілька місяців підробляв на комерційному каналі відпочинку.

Роман ВАТРИЧ.

До космосу
з Житомира ближче

Своє 75-річчя відзначило Житомирське вище військово-училище радіоелектроніки протиповітряної оборони. Коли починалася його біографія, перші курсанти і здалека не бачили аероплана, не уявляли, як його збивати... Пам'ятає американського льотчика, збитого 1 травня 1960 року над територією СРСР? Командир бригади Полукетов, підлеглі якого тоді особливо відзначилися, став невдовзі начальником училища. Багато таких і подібних фактів згадувалися під час ювілейних заходів, на які з'їхалося немало навіть довоєнних випускників.

Олексій КАВУН.

Житомир.

«НМКЗ» тримає марку

Відразу на всю номенклату своєї продукції отримало сертифікат якості світового гатунку найбільше в Україні акціонерне товариство «Новокраматорський машинобудівний завод», що відзначало цієї осені 60-річчя. Сертифікат українським машинобудівникам видала авторитетна інспекційна фірма із Німеччини «ТУВ-НОРД». Отож, у машинобудівників з'явилася можливість самостійно вийти на європейський ринок.

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецьк.

Спорт

Презентація підручника та журналу

Видавництво «Олімпійська література» при Українському державному університеті фізичного виховання і спорту випустило в світ перший том підручника «Олімпійський спорт», підготовлений професорами Володимиром Платоновим і Сергієм Гуськовим. Це видання присвячене 100-річчю сучасного олімпійського руху і єдиний у своєму роді в світі посібник для студентів вузів фізичного виховання, спеціалістів у галузі спорту і спортсменів найвищої кваліфікації.

Як зазначив на презентації книги в Києві один з її авторів — ректор університету Володимир Платонов, роль олімпійського спорту в сучасному суспільстві останнім часом значно зросла, отже — наразі реальні умови для формування цілісної системи знань на цю тему, створення окремої дисципліни.

Високо оцінили новий підручник у Міжнародному олімпійському комітеті. Не випадково, що відкривається книга привітанням президента МОК Хуана Антоніо Самаранча, який люб'язно надав авторам можливість

ознайомитися з архівними матеріалами, які цікавлять їх, одержати унікальні фотодокументи. Крім того, під час Олімпійського конгресу сторіччя, який проходив у серпні-вересні минулого року в Парижі, Хуан Антоніо Самаранч влаштував солідну презентацію нового видання.

Перший том підручника «Олімпійський спорт» присвячено історії виховання Олімпійських ігор, у ньому наводяться дані про організацію, проведення і програму минулих олімпіад, дано характеристику основним напрямкам діяльності МОК та його президентів. Другий том, який вийде у наступному році, буде присвячено олімпійським видам спорту і питанням, пов'язаним з підготовкою до ігор.

Цікаво, що вихід у світ підручника «Олімпійський спорт» збігся за часом з народженням у стінах університету фізичного виховання і спорту ще одного «дитинця» — науково-теоретичного журналу «Наука в олімпійському спорті».

Хто кого?

Фото Миколи БОЧКА.

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України.

Видавець — Президія Верховної Ради України.

252019, м. Київ-19.

вул. М. Грушевського, 5.

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕКЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції:

252047, Київ-47,

вул. Нестерова, 4.

• ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23, телефакс — 224-72-54;

відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62;

• Рікспосил не повертається.

• Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

• За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодатель.

• Редакція не закладає позицію авторів публікацій.

• За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 394439.

Комбінат друку видавництва «Голос України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1234567890. Зам. 6311243.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КІП № 1 від 18.09.1990 р.